

ПРОГРАМА ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯТА

Организация с идеална цел, София, България,
Рег. #13 849/97, Софийски Градски Съд
ул. Славянска 9 , Етаж 3 , София 1000
тел./факс 980 54 84; тел. 989 49 44; e-mail: office@aip-bg.org

МЕМОРАНДУМ

На участниците в семинар

“Достъп до информация – практики и регулация на местно равнище”

Семинарът е организиран от фондация Програма Достъп до Информация

Русе – 22. 07. 1999

Ние, представителите на местната власт на община Русе, на неправителствени организации и журналисти, работили съвместно на семинара “Достъп до информация – практики и регулации на местно равнище”, се обединихме около следните препоръки към законодателя по повод предстоящото приемане на проекта за **ЗАКОН ЗА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ**:

1. Относно определението “обществена информация”.

Определението, което дава чл.2. от проекта е от изключителна важност, тъй като то задава предмета и обхвата на закона и определя неговата философия. Така предложеният тест не само че не изяснява добре коя информация ще е свободна за достъп, но крие в себе си и някои потенциални ограничения на правото на достъп. Така например, тълкувайки текста разбираме, че няма да се предоставя “обществено

незначимата информация”, няма да се предоставя тази информация, която не е свързана с “обществения живот на Република България”. Кой ще прави тези преценки, от текста на проекта не става ясно. По-нататък при евентуално съдебно обжалване на отказ за предоставяне на информация, основан на “обществената незначимост” на търсените данни, съдът ще трябва да преценява степента на значимост и незначимост на информацията, дали тя е свързана с общественият живот на страната и т.н. Това, както се вижда едва ли е удачно. Считаме, че определението трябва да бъде в максимална степен ясно и конкретно, като провежда принципа “Достъпна е цялата информация, съхранявана от държавните органи с изключение на предвидените в този закон ограничения”

Препоръка:

Определението да бъде преработено изцяло, като достъпната информация не се определя чрез субективни критерии като обществена значимост.

2. Относно задължените по закона субекти.

Проектът за ЗДОИ определя като задължени субекти не само органите на държавна власт (очевидно се има предвид и органите на трите власти - изпълнителна, законодателна и съдебна), а и други лица. Правото на достъп до информация на гражданите от държавните органи има своите правни основания. На първо място, това е правото на избирателя да знае как е управляван; на второ място, това е интересът на данъкоплатеца да знае за какво се харчат парите му. На тези две основания държавата дължи информация на гражданите.

Не са ясни основанията на авторите на проекта да разширят кръга на задължените по закона субекти.

Препоръка:

Като задължени по закона субекти да останат само държавните органи.

3.Относно частичния достъп до информация.

Чл.7.(2) предвижда частичен достъп до документи. Вероятно идеята на авторите е била предвиждане на възможност за предоставяне на незасекретени части от иначе секретни документи. Но по този начин нормата предоставя реална възможност на администрацията да предоставя само части от документи, които изобщо не са секретни.

Препоръка:

В нормата да бъде изрично уточнено, че става въпрос за възможност за предоставяне на достъп до незасекретени части от иначе засекретени документи.

4.Относно липсата на законови ограничения.

От проекта на ЗДОИ липсва всякаква яснота относно защитената от достъп информация. В текста на проекта се споменават институтите на държавната и служебната тайна, без изобщо да са ясни нито предмета нито обхвата им. Тази неяснота дава възможност на администрацията сама да определя съдържанието им. Такава възможност не бива да се допуска.

Освен това, считаме за недопустима възможността, която предоставя чл.13. за администрацията. Не бива да се допуска администрацията по своя преценка да предоставя или засекретява определени категории информация.

Препоръка:

Абсолютно необходимо е включването в законопроекта на отделна глава “Ограничения на правото на достъп до информация”. В главата да се изброят конкретно и изчерпателно всички защитени интереси, които законодателят възнамерява да уреди доминиращо над правото на достъп до информация. Да се отнеме всякаква възможност на администрацията или на друг закон да добавя нови защитени интереси.

Предлагаме чл.13. да отпадне.

5.Относно съхраняването на “записите”.

Проектът не дава яснота по въпроса как и в какъв срок се съхраняват записите, изготвени от администрацията във връзка с нейната компетентност. Тъй като и сега не съществува нормативен ред в тази посока, считаме, че проектът трябва да разреши този въпрос

Препоръка:

Законопроектът да предвиди процедури и срок за съхраняване на записите от страна на администрацията.

6.Относно необходимостта от административен контрол.

В текста на проекта присъства възможност единствено за съдебен контрол над отказите за предоставяне на информация . Предвиждането на възможност и за административен контрол от една страна ще гарантира по-добре правото на достъп, а от друга страна ще облекчи работата на съдилищата.

Препоръка:

Проектът задължително трябва да предвиди и процедури за ефективен административен контрол – обжалване пред горестоящ административен орган.

Списък на участниците в семинара:

Татяна Георгиева, Община Русе - секретар, община Русе

Райна Димитрова, Община Русе, юриконсулт, община Русе

Димитър Рашев, юрист

*Ирина Дикова, главен специалист, община Русе,
Маргарита Иванова, началник отдел, община Русе,
Радостина Баева, директор на общинския младежки дом, Русе,
Миглена Войнова, главен специалист, община Русе,
Цвета Ненова, радио Темпо,
Димитър Липовански, сдружение “Европейски пространства 21” Русе,
Жанета Чучуева, връзки с обществеността в областна администрация Русе,
Николай Николаев, отговорен редактор на общински радиоцентър Русе,
Радослав Рачев, кмет на гр. Борово,
Георги Цонев, началник отдел на община Русе,
Лора Саркисян, клуб “Отворено общество”,
Пламен Атанасов, гл. експерт ВО в РСЗ Русе,
Силвия Алексиева, председател на общински съвет Русе,
Невяна Малчева, зам.-кмет на община Русе,
Д-Р Симеон Тодоров, председател на “Общество X” - Русе,
Велина Димитрова, радио Темпо,
Йордан Сираков, ИМС
Габриела Стефанова, в. “Утро”,
Виолета Никифорова, в. “Земя”,
Цолка Генова, журналист на свободна практика,
Христо Колев, в. “Пари”,
Бисер Тодоров, в. “Утро”,
Катерина Станоева, РТВЦ Русе,
Милена Петкова,
Теодор Тодоров, в. “Бряг”*